C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-1375/24 Judecătoria Edineț sediul Briceni
Nr.PIGD 1-24063762-03-21rji-04102024 Judecător A.Andronache

D E C I Z I E
În numele Legii

29 ianuarie 2025 municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,
În completul compus din:
Președintele ședinței, judecător Ghenadie Liulca
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Ecaterina Arseni

a judecat în ședință în lipsa părților, în ordine de recurs, recursurile declarate de către directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani, Andrei Socol și de către condamnatul Manole Ion, împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 14 august 2024, prin care s-a respins ca neîntemeiat demersul administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă închisorii condamnatului **Manole Ion** cu una mai blândă în temeiul art.92 Cod penal.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele prezentate instanței, părerile participanților la proces, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 decembrie 2019, Manole Ion a fost condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un teren de 07 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 03 ani. Termenul executării pedepsei s-a calculat din momentul punerii în executare a sentinței și reținerii (f.d. 5 - 9).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 octombrie 2020, sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 11.12.2019 a fost menținută fără modificări. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 07.10.2020, Manole Ion fiind luat sub strajă din sala de ședință (f.d. 10 - 11).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 martie 2021 s-a dispus inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07.10.2020 (din dosarul personal).

La data de 11 iunie 2024 la Judecătoria Edineț sediul Briceni a fost înregistrat demersul administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani privind posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă condamnatului Manole Ion, în temeiul art.92 Cod penal – demers care prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 14 august 2024, a fost respins ca neîntemeiat.

Încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 14 august 2024 a fost atacată cu recurs de către *directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani, Andrei Socol*, fiind solicitată casarea actului judecătoresc contestat, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie admis demersul Penitenciarului nr.2 Lipcani, cu înlocuirea părții neexecutate a pedepsei penale aplicate condamnatului Manole Ion cu o pedeapsa mai blândă, conform art.92 Cod penal.

În argumentarea acestor solicitări recurentul a invocat, că condamnatul a executat partea necesară din termenul de pedeapsă stabilită lui prin actul judecătoresc de condamnare, de comisia penitenciarului este caracterizat pozitiv şi a realizat programul individual de executare a pedepsei penale. A participat la munca social-utilă în penitenciar. Menține legătură cu familie, dispune de locul de trai după eliberare, concluzionându-se că scopul pedepsei penale sub formă de închisoare a fost atins pe deplin. Consideră recurentul, că corectarea condamnatului Manole Ion în continuare este posibilă în afară penitenciarului.

Condamnatul Manole Ion, care a contestat încheierea, de asemenea a pledat pentru casarea încheierii, motivând că nu este de acord cu motivele instanței pentru care aceasta a respins demersul administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani cu privire la aplicarea în privința sa a prevederilor art.92 Cod penal.

Consideră că în atare circumstanțe îi poate fi înlocuit termenul rămas neexecutat din pedeapsă, cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art.92 Cod penal.

Potrivit art.447 alin.(1) Cod procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces*, alin.(2) stipulând, că *instanţa de recurs*

fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei. Referințe la caz depuse n-au fost.

Verificând argumentele cererilor de recurs în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

Colegiul penal consideră, că judecând demersul administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani, cu privire la înlocuirea, în temeiul art.92 CP, în privința condamnatului Manole Ion, a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, judecătorul de instrucție a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările pe caz, cât și argumentele formulate în demers și cerere, corect ajungând la concluzia privind respingerea acestora ca fiind neîntemeiate.

Colegiul penal în baza materialelor prezentate spre soluționarea cererii de recurs constată, că din materialele cauzei urmează că, Manole Ion prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 11.12.2019, Manole Ion a fost condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 07 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 03 ani. Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 06.12.2022, termenul pedepsei a fost redus cu 02 ani 04 luni, în baza actului de amnistie. Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 19.12.2022 condamnatului i-a fost redus termenul pedepsei cu 77 zile, în condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP. Începutul termenului executării pedepsei – 07.10.2020, sfârșitul termenului – 06.10.2020, iar cu zile reduse – 21.03.2024.

Colegiul penal reține, că la 11.06.2024 în instanța de judecată a fost înregistrat demersul administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani privind aplicarea art.92 CP față de condamnatul Manole Ion (f.d.1-2).

De asemenea, Colegiul penal reține, că ispășind pedeapsa cu închisoare în Penitenciarul nr.2 Lipcani, condamnatul Manole Ion s-a adresat cu cererea la Comisia penitenciarului privind aplicarea art.92 Cod penal, care a fost examinată la ședința din 07.06.2024. Ca rezultat, conform extrasului din procesul-verbal nr.8 s-

a hotărât de a prezenta în Judecătoria Edineț, sediul Briceni demersul privind înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă închisorii cu o pedeapsă mai blândă, conform art. 92 CP, temei fiind indicat: *întrunește condițiile art.92 CP, programul individual a realizat, are un comportament pozitiv, hotărârea comisiei fiind aprobată prin ordinul nr.176 din 07.06.2024* (f.d. 24).

Totodată, Colegiul penal menționează, că deși în cazul lui Manole Ion este împlinit termenul legal care acordă dreptul la aplicarea prevederilor art.92 CP, judecătorul de instrucție corect a conchis, că condamnatul nu întrunește condițiile necesare pentru a-i fi înlocuită partea neexecutată din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă – concluzie pe care Colegiul penal o susține.

Colegiul penal suplimentar reiterează, prevederile art.92 alin.(1) CP, potrivit cărora, în privinţa persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave şi grave, instanţa de judecată, ţinând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunţa o încheiere cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, de la pedeapsa complementară, alin.(2) stipulând, că înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă şi jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune gravă.

Din prevederile normei citate supra reiese, că pentru a beneficia de înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în sarcina condamnatului urmează să fie reținute o serie de condiții, întrunirea cărora trebuie să fie concomitentă:

1. să fie condamnat pentru săvârșirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave şi grave;

2. să execute efectiv o anumită parte din termenul de pedeapsă stabilită prin actul judecătoresc – 1/3 pentru infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, sau 1/2 pentru infracțiune gravă;

3. condamnatul, prin comportarea în timpul executării pedepsei, să dea dovadă că corectarea lui este posibilă fără executarea deplină a pedepsei sub formă de închisoare.

Raportând circumstanțele cazului la prevederile menționate, Colegiul constată neîntrunirea de către condamnatul Manole Ion la momentul soluționării demersului a celei de-a III-a condiție ce rezultă din textul art.92 alin.(1) Cod penal.

Or, deși Manole Ion a executat partea necesară din termenul pedepsei, stabilită prin actul de condamnare, totuși înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa cu închisoare stabilită acestuia, cu una mai blândă, a fost prematură la momentul soluționării demersului.

Colegiul penal, la fel ca și judecătorul de instrucție consideră, că în speță, nu va fi atins scopul pedepsei penale în cazul înlocuirii pedepsei închisorii cu una mai blândă în privința lui Manole Ion, or, termenul real executat de 3 (trei) luni 8 (opt) luni din 7 ani stabiliți prin sentință, este pre mic, pentru a consideră că condamnatul Manole Ion a stat pe calea corijării.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal similar instanței constată că, în pofida împlinirii termenului legal care acordă dreptul la aplicarea prevederilor art.92 Cod penal, condamnatul Manole Ion nu întrunește condițiile necesare pentru a-i fi înlocuită partea neexecutată din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

Astfel, Colegiul penal consideră că, pedeapsa pe care o execută condamnatul, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea lui Manole Ion, cât şi a altor persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Totodată, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Colegiul penal menționează că, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă este un drept şi o rezervă în atitudine a instanței dar nu o obligație, și aceasta se aplică în situația în care instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei.

Deci, Colegiul penal ajunge la concluzia, că la moment invocările recurentului nu sunt relevante şi convingătoare, iar condamnatul Manole Ion nu poate beneficia de înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art.92 Cod penal.

Circumstanțele în cauză denotă că, în cazul dat înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă este prematură şi contrară scopului pedepsei penale, la moment nefiind posibilă reintegrarea condamnatului în societate,

deoarece acest lucru nu va contribui la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni.

Prin urmare, analizând situația de fapt stabilită și raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, Colegiul penal conchide că, pentru moment condamnatul Manole Ion nu întrunește condițiile pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa cu o pedeapsă mai blândă și consideră că, corijarea acestuia și atingerea scopului pedepsei penale, prevăzute la art.61 Cod penal, pot fi obținute numai în condițiile executării în continuare de către ultimul a pedepsei închisorii stabilite.

Subsidiar Colegiul penal reiterează, că art.92 Cod penal nu este o normă imperativă. Reieșind din prevederile respectivului articol instanța poate, dar nu este obligată, de a înlocui partea neexecutată din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, elementul esențial fiind convingerea că prin înlocuirea pedepsei va putea fi atins scopul pedepsei penale incorporate de legislator în textul art.61 Cod penal.

Deci, Colegiul consideră, că prima instanță justificat a concluzionat despre faptul, că la momentul soluționării demersului a fost prematură înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa cu închisoare stabilită lui Manole Ion, cu una mai blândă.

Luând în considerație cele expuse supra, Colegiul penal ajunge la concluzia că, instanța de fond just a statuat, ca demersul administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani privind posibilitatea înlocuirii părții neexecutate a pedepsei cu închisoare cu una mai blândă condamnatului Manole Ion, în temeiul art.92 Cod penal, urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Față de aceste considerente, instanța de recurs conchide, că solicitările invocate de recurenți sunt neîntemeiate, careva temei de casare a încheierii nu s-a stabilit, fiind condiționată respingerea cererilor de recurs, ca nefondate, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursurile declarate de către directorul Penitenciarului nr.2 Lipcani, Andrei Socol și de către condamnatul Manole Ion, împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 14 august 2024, prin care a fost respins ca neîntemeiat demersul administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani, cu privire la înlocuirea în privința lui

Manole Ion a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art.92 CP, se resping ca nefondate, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ghenadie Liulca

Judecătorii: Ludmila Iarmaliuc

Ecaterina Arseni